

Драгослава Родаљевић
 Народна библиотека Ужице
 dragoslavauc@gmail.com

БИБЛИОТЕРАПИЈА

(делатност у оквиру психологије, психотерапије и библиотекарства)

Према руском аутору Аверјанову библиотерапију („лечење читањем“) можемо посматрати као могућност позитивног утицаја литературе на изграђивању снаге воље, оптимизма и вере у себе као пожељних особина у процесу превазилажења стресних ситуација. Она такође не мора увек бити усмерена на овај циљ – читање литературе, већ може допринети бољем расположењу и омогућити да се особа извуче од константног размишљања о проблему.¹ Принципи библиотерапеутског рада² у библиотекарству нису фокусирани на помоћ у превазилажењу сметњи односно примарни циљ није психокорективни утицај, као што је то случај у психотерапији и психијатрији.

Библиотерапија се у психотерапији примењује као један од могућих поступака арт терапије „лечење уметношћу“ (пружања психолошке помоћи уз коришћење свих средстава уметности сликарства, музике, плеса, поезије и сл.). Пошто се код нас у библиотекарству о библиотерапији почело говорити превише уопштено и начелно, Редакција часописа „Корак библиотеке“ нашој стручној јавности представља нека достигнућа у овој области у нади да ће постићи два циља:

- прво да ће обесхрабрити библиотекаре да лаички прилазе овој области рада, без додатне едукације и стручног оспособљавања,
- друго да укаже на неопходни минимум знања, која су потребна да бисмо добро проценили када је у библиотерапији неопходно потражити помоћ стручњака, попут психотерапеута или психијатра.

Као што школски психолог и педагог, када се сретне са тешким последицама пострауматског стреса код детета које има сметње у развоју, неће ни у ком случају сам решавати проблем, већ ће укључити и психотерапеута, по потреби и психијатра, тако и библиотекар, који се у својој

¹ Н.В. Аверјанов. „Лек за душу: примена библиотерапије у библиотеци“ У: *Корак библиотеке*, бр. 2 (2017), стр. 130

² Исто, стр 143–144.

свакодневној пракси бави библиотерапијом не треба да се бави психотерапијом ни арт терапијом, јер за то није оспособљен и нема адекватна знања из тих области. Више информација о арт терапији код нас може се наћи на сајту Српског друштва за интегративну и арт терапију (<http://www.iap.org.rs/>) (преузето 4. 5. 2019. године) и у стрчним медицинским и психолошким часописима.

Имајући други циљ на уму, нашој стучној јавности скрећемо пажњу на превод рада Елене Курганове Анатољевне, *Коришћење метода експресивне арти терапије у раду са децом у тешкој живојној ситуацији*, који објављујемо у овом броју. Иако се рад бави експресивном (изражајном) арт терапијом, усмереном на сликарство, презентовани принципи ове терапије имају доста заједничког са принципима рада у библиотекарству, које није усмерено на остварење унапред задатих циљева, као што је то случај у образовању, већ на пружање адекватне подршке за развој личности свих корисника. Овај рад истиче значај и утицај уметности на човеково здравље и развој личности. Свако дете заслужује да расте у уметничком окружењу, да буде конзумент различитих врста уметности али и да се изражава кроз разне видове уметности. Библиотеке би требало ово да имају у виду када планирају своје програме.